

BẢN TIN

KHỞI NGHIỆP ĐỔI MỚI SÁNG TẠO

Số 44.2024

TIN TỨC SỰ KIỆN

- 01 Tháo gỡ những khó khăn cho doanh nghiệp khởi nghiệp sáng tạo
- 02 Chính sách miễn thuế cho doanh nghiệp và cá nhân khởi nghiệp sáng tạo
- 03 R&D to Startup 2024: sân chơi dành cho học sinh, sinh viên đam mê khởi nghiệp sáng tạo công nghệ
- 04 Xu hướng công nghệ then chốt định hình nền kinh tế tương lai

KHỞI NGHIỆP ĐỔI MỚI SÁNG TẠO

- 05 Robot nông nghiệp Airboots - trợ thủ đắc lực cho ngành nông nghiệp
- 06 Phụ nữ ít được đại diện trong hệ sinh thái khởi nghiệp châu Âu

XU HƯỚNG CÔNG NGHỆ

- 07 EU nỗ lực cách mạng hóa văn hóa vứt bỏ

CỤC THÔNG TIN KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ QUỐC GIA

24 Lý Thường Kiệt, Hoàn Kiếm, Hà Nội

Tel: (024) 38262718

THÁO GỖ NHỮNG KHÓ KHĂN CHO DOANH NGHIỆP KHỞI NGHIỆP SÁNG TẠO

Trong xu thế phát triển của khoa học và công nghệ toàn cầu, hoạt động khởi nghiệp sáng tạo đóng vai trò quan trọng nhằm thúc đẩy tăng trưởng kinh tế, nâng cao năng lực cạnh tranh, bảo đảm sự phát triển bền vững đất nước.

Không chỉ góp phần đáng kể vào tăng trưởng GDP, các doanh nghiệp còn tạo ra nhiều việc làm mới, thúc đẩy đổi mới công nghệ và cải thiện chất lượng cuộc sống thông qua các sản phẩm và dịch vụ mới.

Hiện nước ta có khoảng 4.000 doanh nghiệp khởi nghiệp sáng tạo, 208 quỹ đầu tư, 84 vườn ươm, 35 tổ chức thúc đẩy kinh doanh, 20 trung tâm khởi nghiệp sáng tạo. Hệ sinh thái khởi nghiệp sáng tạo của Việt Nam đứng thứ 56/100 quốc gia. Đặc biệt, với các lĩnh vực đột phá như blockchain, trí tuệ nhân

tạo và thương mại điện tử, các doanh nghiệp khởi nghiệp sáng tạo Việt Nam không chỉ khẳng định vị thế trong nước mà còn vươn ra chinh phục thị trường quốc tế, tạo nên hình ảnh một Việt Nam trẻ trung, sáng tạo và đầy tiềm năng trên bản đồ khởi nghiệp toàn cầu.

Những thách thức

Tuy nhiên, để chuyển sang giai đoạn phát triển mới và hội nhập sâu rộng, hệ sinh thái khởi nghiệp sáng tạo vẫn còn đối mặt với những thách thức lớn. Theo Thứ trưởng Bộ Khoa học và Công nghệ Hoàng

Minh, một trong những vấn đề là sự thiếu đồng bộ và rõ ràng trong các quy định pháp luật. Các thuật ngữ, khái niệm và chính sách liên quan đến khởi nghiệp sáng tạo chưa được thống nhất giữa các cấp quản lý, khiến việc thực thi chính sách gặp nhiều khó khăn.

Nhiều doanh nghiệp cho rằng, họ đang phải đối mặt với những rào cản như quy trình đăng ký kinh doanh rườm rà, thời gian giải quyết bị kéo dài, nhất là với những sản phẩm, mô hình, ý tưởng mới... Điều này làm chậm quá trình khởi nghiệp và tăng chi phí hoạt động. Các chính sách hỗ trợ khởi nghiệp và đổi mới sáng tạo còn manh mún. Hoạt động triển khai chính sách khởi nghiệp sáng tạo cho các doanh nghiệp bị phân tán ở nhiều cơ quan trực thuộc, dẫn đến chồng chéo, thiếu phối hợp và quản lý của cơ quan nhà nước với khởi nghiệp sáng tạo.

Theo Thứ trưởng Hoàng Minh, sự tham gia của các thành tố mới như tập đoàn lớn, tổng công ty, quỹ đầu tư và các tổ chức hỗ trợ khởi nghiệp là yếu tố không thể thiếu.

Với những thách thức và cơ hội hiện hữu, hệ sinh thái khởi nghiệp sáng tạo Việt Nam cần có những bước chuyển mình mạnh mẽ để tận dụng tối đa tiềm năng sẵn có. Hai yếu tố cốt lõi - hoàn thiện hành lang pháp lý và thúc đẩy sự tham gia của các thành tố mới chính là chìa khóa để Việt Nam nâng tầm hệ sinh thái khởi nghiệp sáng tạo; tạo ra những "kỳ lân" mang tầm quốc tế.

Giải pháp “tháo gỡ nút thắt” của Chính phủ

Nhằm khắc phục những bất cập nêu trên, Văn phòng Chính phủ mới đưa ra Văn bản 8924/VPCP-KGVX truyền đạt ý kiến chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính về xử lý thông tin phản ánh của doanh nghiệp khởi nghiệp sáng tạo. Theo đó, Thủ tướng Chính phủ giao Bộ trưởng Bộ Khoa học và Công nghệ chỉ đạo các cơ quan, đơn vị chức năng khẩn trương nghiên cứu, xây dựng, hoàn thiện khung khổ pháp luật liên quan đến cơ chế, chính sách khuyến khích, tạo điều kiện thuận lợi cho hoạt

động khởi nghiệp sáng tạo theo đúng chủ trương của Đảng và pháp luật của Nhà nước.

Bên cạnh đó, Thủ tướng yêu cầu cần nâng cao nhận thức cho cấp ủy, chính quyền, lãnh đạo các đơn vị về vị trí, vai trò, tầm quan trọng của khởi nghiệp sáng tạo. Việc này cần gắn liền với giải quyết những điểm nghẽn, khó khăn, thách thức của địa phương, cơ quan, nhất là những vấn đề liên quan đến thích ứng với biến đổi khí hậu, phát triển kinh tế xanh, kinh tế số, kinh tế tuần hoàn, kinh tế tri thức. Đổi mới sáng tạo phải lấy người dân, doanh nghiệp là trung tâm, chủ thể, là mục tiêu, động lực và là nguồn lực chủ yếu. Trước mắt, Thủ tướng yêu cầu cần tập trung hoàn thiện thể chế, xây dựng các chính sách khuyến khích doanh nghiệp đầu tư vào khoa học công nghệ, đổi mới sáng tạo, bảo đảm dễ dàng tiếp cận các nguồn lực tài chính và hạ tầng cần thiết cho sự phát triển. Ngoài ra, Thủ tướng nhấn mạnh cần tăng cường phối hợp, liên kết giữa các trường đại học, viện nghiên cứu, các doanh nghiệp; xây dựng các giải pháp thực hiện chương trình đào tạo 50.000 nhân lực chất lượng cao về trí tuệ nhân tạo, công nghệ bán dẫn...

Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính khẳng định: "Thể chế phải thông thoáng, hạ tầng phải thông suốt, quản trị phải thông minh và hợp tác, trao đổi quốc tế chặt chẽ, hiệu quả". Chỉ khi đó, Việt Nam mới có thể trở thành trở thành một quốc gia khởi nguồn của đổi mới sáng tạo, có khả năng làm chủ công nghệ, vươn tầm khu vực và thế giới.

Thời gian tới, Thủ tướng đề nghị các Bộ, ngành, địa phương cần tiếp tục triển khai có hiệu quả định hướng về đổi mới sáng tạo theo tinh thần Nghị quyết Đại hội XIII của Đảng, đó là: "Phát triển mạnh mẽ khoa học công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số; tạo bứt phá về năng suất, chất lượng, hiệu quả và sức cạnh tranh"; "Phát triển nhanh và bền vững dựa chủ yếu vào khoa học công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số"./.

CHÍNH SÁCH MIỄN THUẾ CHO DOANH NGHIỆP VÀ CÁ NHÂN KHỞI NGHIỆP SÁNG TẠO

Ngày 10/12, tại kỳ họp 20 HĐND TP. Hồ Chí Minh khóa X, nhiệm kỳ 2021 - 2026, đã thông qua nghị quyết quy định các lĩnh vực ưu tiên; tiêu chí, điều kiện, nội dung hoạt động khởi nghiệp sáng tạo (KNST) có thu nhập phát sinh trên địa bàn thành phố được miễn thuế. Doanh nghiệp khởi nghiệp sáng tạo được miễn thuế thu nhập cá nhân (TNCN), thuế thu nhập doanh nghiệp (TNDN) phải hoạt động trong các lĩnh vực gồm: thương mại điện tử, công nghệ tài chính, logistic, công nghệ giáo dục, y tế và chăm sóc sức khỏe, nông nghiệp công nghệ cao, chuyển đổi số. Nghị quyết có hiệu lực từ ngày 1/1/2025.

Nghị quyết dành cho đối tượng hoạt động trên địa bàn thành phố là doanh nghiệp KNST; tổ chức khoa học và công nghệ, trung tâm đổi mới sáng tạo và các tổ chức trung gian hỗ trợ KNST; tổ chức có khoản thu nhập từ chuyển nhượng vốn góp, quyền góp vốn vào doanh nghiệp KNST trên địa bàn thành phố; cá nhân có khoản thu nhập từ chuyển nhượng vốn góp, quyền góp vốn vào doanh nghiệp KNST; chuyên gia, nhà khoa học, người có tài năng đặc biệt làm việc tại doanh nghiệp, tổ chức hỗ trợ KNST; cá nhân KNST làm việc tại doanh nghiệp KNST; các tổ chức, cá nhân khác có liên quan.

Các lĩnh vực được ưu tiên miễn thuế: thương mại điện tử, công nghệ tài chính, logistic, công nghệ giáo dục, y tế và chăm sóc sức khỏe, nông nghiệp công nghệ cao, phát triển bền vững, chuyển đổi số, an ninh mạng.

Nội dung, tiêu chí hoạt động đối với doanh nghiệp KNST là hoạt động sản xuất, kinh doanh sản phẩm (hàng hóa hoặc dịch vụ) có ứng dụng công nghệ, đáp ứng một trong các yêu cầu: được hình thành từ sáng chế, giải pháp hữu ích, kiểu dáng công nghiệp, thiết kế bố trí mạch tích hợp bán dẫn, giống cây trồng đã được cấp bằng bảo hộ theo quy định của pháp luật

về sở hữu trí tuệ hoặc được công nhận đăng ký quốc tế theo quy định của điều ước quốc tế mà Việt Nam là thành viên; chương trình máy tính được cấp giấy chứng nhận đăng ký quyền tác giả; giống vật nuôi, cây trồng, thủy sản, cây lâm nghiệp mới đã được Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn công nhận hoặc đạt giải tại các cuộc thi khởi nghiệp, KNST cấp thành phố, quốc gia, quốc tế và các giải thưởng về khoa học và công nghệ (KH&CN) theo quy định của pháp luật về giải thưởng KH&CN.

Nội dung, tiêu chí hoạt động của tổ chức hỗ trợ KNST là hoạt động cung cấp dịch vụ cho cá nhân, nhóm cá nhân, doanh nghiệp có dự án KNST dưới một hoặc đồng thời nhiều hình thức: cung cấp cơ sở vật chất - kỹ thuật, trang thiết bị để hoàn thiện ý tưởng kinh doanh, hoàn thiện công nghệ; cung cấp không gian làm việc chung, không gian trưng bày sản phẩm; tư vấn, đào tạo, huấn luyện, ương tạo, đầu tư, hỗ trợ đầu tư, tổ chức sự kiện, cung cấp dịch vụ và nguồn lực cần thiết để phát triển mô hình kinh doanh, tiếp cận nguồn vốn đầu tư và các dịch vụ khác cho KNST.

Để được miễn thuế TNDN đối với khoản thu nhập phát sinh trên địa bàn thành phố từ KNST, doanh nghiệp và tổ chức hỗ trợ KNST phải đáp ứng các điều kiện: đăng ký thành lập, hoạt động theo quy định của Luật Doanh nghiệp; có trụ sở chính tại thành phố; được cấp giấy chứng nhận đăng ký doanh nghiệp lần đầu từ ngày 1/1/2020 trở về sau và chưa là công ty đại chúng.

Cả 2 thành phần nêu trên phải sản xuất, kinh doanh các sản phẩm và cung cấp dịch vụ như nội dung, tiêu chí đối với doanh nghiệp và tổ chức hỗ trợ KNST; có doanh thu hằng năm phát sinh từ hoạt động KNST trên địa bàn thành phố trong các lĩnh vực ưu tiên đạt tỷ lệ tối thiểu 30% trên tổng doanh thu.

Đối với tổ chức, cá nhân sáng lập doanh nghiệp KNST muốn được miễn thuế TNDN, đối với khoản

thu nhập từ chuyển nhượng vốn góp, quyền góp vốn vào doanh nghiệp KNST tại Thành phố, phải có tên trong giấy chứng nhận đăng ký kinh doanh lần đầu; có thời gian tham gia vào doanh nghiệp KNST tối thiểu 12 tháng.

Đối với tổ chức, cá nhân khác đầu tư vào doanh nghiệp KNST, phải đạt điều kiện: đầu tư vào doanh nghiệp KNST chưa là công ty đại chúng; đầu tư không quá 50% vốn điều lệ của doanh nghiệp KNST sau khi nhận đầu tư; có thời gian đầu tư vào doanh nghiệp KNST tối thiểu 24 tháng.

Ngoài ra, để được miễn thuế thu nhập cá nhân đối với khoản thu nhập từ tiền lương, tiền công, cá nhân KNST cần đáp ứng: là thành viên sáng lập, đồng sáng lập hoặc trong đội ngũ phát triển sản phẩm, dịch vụ KNST; có thu nhập phát sinh từ tiền lương, tiền công tại doanh nghiệp KNST.

Đối với chuyên gia được miễn thuế TNCN từ tiền lương, phải có tên trong danh sách trả lương của doanh nghiệp, tổ chức hỗ trợ KNST. Chuyên gia được miễn thuế TNCN từ tiền công nếu có hợp đồng tư vấn, đào tạo cho cá nhân, nhóm cá nhân, hoặc doanh nghiệp có dự án KNST trong các lĩnh vực Thành phố ưu tiên. Chuyên gia của 2 loại được miễn thuế TNCN từ tiền lương, tiền công phải có trình độ từ đại học trở lên, có kinh nghiệm đào tạo, tư vấn, hỗ trợ hoạt động khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo ít nhất 2 năm./.

R&D TO STARTUP 2024: SÂN CHƠI DÀNH CHO HỌC SINH, SINH VIÊN ĐAM MÊ KHỞI NGHIỆP SÁNG TẠO CÔNG NGHỆ

Cuộc thi Khởi nghiệp Sáng tạo Công nghệ (R&D to Startup) 2024 nhằm tìm kiếm các dự án khởi nghiệp tiềm năng để phát triển thành các mô hình khởi nghiệp sáng tạo (KNST) đã thu hút hơn 200 dự án của học sinh, sinh viên tranh tài KNST công nghệ và sự quan tâm của các giảng viên, doanh nghiệp...

Cuộc thi do Đại học Quốc gia Hà Nội giao Trung tâm Chuyển giao tri thức và Hỗ trợ khởi nghiệp phối hợp cùng Mạng lưới Đổi mới sáng tạo và Khởi nghiệp Đại học, Cao đẳng Việt Nam (VNEI), Trung tâm Hỗ trợ Thanh niên khởi nghiệp Việt Nam (SYS), Tập đoàn Sunwah, Trung tâm Tiếng Anh DOL IELTS Đình Lực tổ chức. Vòng Chung kết toàn quốc của Cuộc thi R&D to Startup 2024 đã diễn ra tại Hà Nội vào tối ngày 8/12/2024.

Phát biểu tại Vòng Chung kết R&D to Startup 2024, Phó Giám đốc Đại học Quốc gia Hà Nội, PGS. TS Phạm Bảo Sơn chia sẻ, Nghị quyết Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng nhấn mạnh và khẳng định vai trò của khoa học, công nghệ và đổi

mới sáng tạo, coi đây là một trong các đột phá chiến lược quan trọng nhằm mục tiêu phát triển nhanh, bền vững đất nước.

Cuộc thi hướng tới mục tiêu thúc đẩy sự sáng tạo trong lĩnh vực khoa học và công nghệ gắn với thực tiễn, thị trường của học sinh, sinh viên. Từ đó, Cuộc thi khơi nguồn ý tưởng khởi nghiệp, thương mại hóa các nghiên cứu khoa học, sáng chế, giải pháp hữu ích ứng dụng giải quyết các vấn đề của xã hội, doanh nghiệp.

Cuộc thi đã thu hút 206 dự án với 613 thành viên từ hơn 80 trường đại học và trung học phổ thông (THPT) trên cả nước tham gia. Ở vòng chung kết, các thí sinh được chia thành 3 bảng đấu: THPT, dự

án ý tưởng (đại học) và dự án có sản phẩm (đại học). Trải qua 3 vòng thi: khởi động, tăng tốc, bứt phá và 4 chương trình đào tạo, bồi dưỡng, tư vấn, các đội thi xuất sắc nhất sẽ cùng nhau tranh tài để tỏa sáng trong đêm chung kết.

Các dự án tham gia năm nay tập trung vào những giải pháp công nghệ mới, từ công nghệ vật liệu, môi trường, sinh học, cơ điện tử, đến các giải pháp ứng dụng trí tuệ nhân tạo (AI), Big Data, IoT trong quản trị doanh nghiệp.

Theo Giám đốc Trung tâm Chuyển giao tri thức và Hỗ trợ khởi nghiệp (Đại học Quốc gia Hà Nội), Trưởng Ban Tổ chức Cuộc thi PGS. TS Trương Ngọc Kiểm, Cuộc thi năm nay được mở rộng quy mô với sự tham gia của học sinh THPT và sinh viên trên toàn quốc. Các dự án tham gia chất lượng hơn, với những giải pháp sáng tạo và có tính ứng dụng cao. Cuộc thi đã tạo ra sân chơi để học sinh, sinh viên được tiếp cận, học hỏi từ các chuyên gia, doanh nhân và doanh nghiệp, nhằm hoàn thiện các ý tưởng khởi nghiệp của mình.

Bên cạnh đó, Cuộc thi còn giúp nâng cao năng lực khởi nghiệp của học sinh, sinh viên, giúp họ trang bị kiến thức và kỹ năng cần thiết để khởi nghiệp thực chất. Cuộc thi cũng giúp tìm kiếm các dự án khởi nghiệp có tính khả thi, tiềm năng và có thể phát triển thành những mô hình khởi nghiệp sáng tạo trong tương lai, góp phần thúc đẩy năng lực cạnh tranh quốc gia.

Theo Ban Tổ chức, Vòng Chung kết là sự tranh tài trực tiếp của các đội xuất sắc nhất từ 3 bảng. Các đội thi đã phải vượt qua 4 vòng thi cam go, với sự đánh giá kỹ lưỡng từ 30 giám khảo là CEO các doanh nghiệp công nghệ, lãnh đạo ngân hàng, các chuyên gia từ quỹ đầu tư và các tổ chức hỗ trợ khởi nghiệp. Mỗi vòng thi là một thử thách lớn đối với các thí sinh, đòi hỏi các dự án không chỉ thể hiện khả năng sáng tạo mà còn phải có sự chuẩn bị tỉ mỉ,

chuyên nghiệp và sự hiểu biết sâu sắc về thị trường cũng như ứng dụng thực tiễn của sản phẩm, giải pháp.

Trong số các dự án tham gia tranh tài, có 45% thuộc các lĩnh vực khoa học và công nghệ vật liệu, môi trường, phát triển bền vững; 26% là công nghệ thông tin, chuyển đổi số, điện tử, viễn thông, tự động hóa, AI; 19% là công nghệ sinh học, nông nghiệp, y học, dược liệu và sức khỏe, làm đẹp; 10% là khoa học công nghệ giáo dục, quản lý, quản trị doanh nghiệp, các dịch vụ xã hội, cộng đồng...

Vòng chung kết cuộc thi Khởi nghiệp sáng tạo công nghệ (RnD to Startup) 2024 diễn ra tại Đại học Quốc gia Hà Nội.

Kết quả Ban Giám khảo đã lựa chọn được dự án xuất sắc để trao giải cao nhất, gồm: Mặt nạ dưỡng da chiết xuất từ rau má và rau diếp cá (Bảng THPT); PURE - Bộ sản phẩm mỹ phẩm từ vi tảo và hợp chất tự nhiên (Bảng Đại học - Dự án ý tưởng); Đa dạng hóa sản phẩm nấm phát triển trên nền bã thảo dược (Bảng Đại học - Dự án có sản phẩm).

PGS. TS. Trương Ngọc Kiểm cho biết, tất cả các dự án, kể cả trường hợp không giành giải, vẫn sẽ được tham gia ươm tạo tại Vườn ươm Đại học Quốc gia Hà Nội, đồng thời được tạo cơ hội kết nối với Câu lạc bộ Cựu doanh nhân Đại học Quốc gia Hà Nội để bảo trợ chuyên môn./.

XU HƯỚNG CÔNG NGHỆ THEN CHỐT ĐỊNH HÌNH NỀN KINH TẾ TƯƠNG LAI

Diễn đàn Khởi nghiệp Quốc gia lần thứ 5 (Vietnam Startup 2024) đã chính thức diễn ra với chủ đề “Công nghệ trí tuệ nhân tạo và Thương mại điện tử xuyên biên giới.” Sự kiện do Hiệp hội Khởi nghiệp Quốc gia phối hợp với Ủy ban Nhân dân thành phố Hà Nội và các tỉnh tổ chức.

Diễn đàn Khởi nghiệp Sáng tạo Quốc gia lần 5 là bước đi thiết thực hiện thực hóa cam kết của Đảng và Nhà nước trong việc nâng tầm vị thế quốc gia, truyền động lực và khát vọng lớn lao cho thế hệ doanh nhân trẻ, cộng đồng khởi nghiệp và toàn thể doanh nghiệp Việt Nam.

Phát biểu khai mạc Diễn đàn, TS. Đinh Việt Hoà, Chủ tịch Hiệp hội Khởi nghiệp Quốc gia cho biết, năm 2016, Chính phủ chọn là Năm Quốc gia Khởi nghiệp, từ đó tinh thần khởi nghiệp được lan tỏa, môi trường đầu tư kinh doanh được cải thiện, doanh nghiệp đổi mới vươn lên.

Trong bối cảnh hiện nay, AI và công nghệ tiên tiến đang tạo cơ hội cho các quốc gia như Việt Nam cạnh tranh với các quốc gia tiên tiến trên thế giới.

Xây dựng nền tảng vững chắc cho khởi nghiệp sáng tạo

Từ góc độ cơ quan quản lý, ông Nguyễn Mai Dương, Cục trưởng Cục Phát triển công nghệ và Đổi mới sáng tạo (Bộ Khoa học và Công nghệ) cho biết, thời gian qua, Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ đã quan tâm, chỉ đạo xây dựng, ban hành nhiều cơ chế, chính sách nhằm đẩy mạnh hoạt động ứng dụng, chuyển giao công nghệ và đổi mới sáng tạo. Nhờ đó, các điều kiện khung có lợi cho phát triển hệ thống đổi mới sáng tạo quốc gia đã được hình thành như các chính sách về bảo đảm quyền sở hữu trí tuệ, đổi mới hoạt động khoa học và công nghệ (KH&CN), đơn giản hóa thủ tục hành chính, phát triển các quỹ hỗ trợ và phát triển khoa học, công nghệ và đổi mới sáng, tạo tăng cường sự gắn kết chặt chẽ giữa nghiên cứu khoa học với sản xuất kinh doanh.

Bên cạnh đó, các chính sách về khuyến khích doanh nghiệp đầu tư cho nghiên cứu và phát triển, phát triển thị trường KH&CN, doanh nghiệp KH&CN, doanh nghiệp khởi nghiệp sáng tạo tiếp tục được hoàn thiện.

Hệ sinh thái khởi nghiệp sáng tạo của Việt Nam ngày càng phát triển mạnh mẽ, tạo ra một thế hệ doanh nghiệp mới kinh doanh dựa trên tài sản trí tuệ và đủ năng lực tiếp cận thị trường toàn cầu. Mạng lưới hỗ trợ khởi nghiệp sáng tạo đã và đang phát triển tương đối năng động và hiệu quả với sự tham gia tích cực của các chủ thể trong hệ sinh thái.

Ông Nguyễn Mai Dương đánh giá Hiệp hội Khởi nghiệp Quốc gia đã chủ động hòa nhịp với định hướng phát triển của đất nước, có những hành động trách nhiệm, hiệu quả trong thực hiện tôn chỉ, mục đích hỗ trợ khởi nghiệp, thúc đẩy phát triển doanh nghiệp bền vững và góp phần phát triển kinh tế - xã hội của đất nước. Nhiều chương trình, nhiệm vụ, sự kiện đã được thực hiện thành công trong suốt chặng đường hình thành và phát triển của Hiệp hội. Từ năm 2017 đến nay, Diễn đàn Khởi nghiệp Sáng tạo Quốc gia đã được tổ chức thường xuyên và mang lại giá trị

quan trọng cho các hội viên và cộng đồng.

Đặc biệt, Diễn đàn Khởi nghiệp Sáng tạo Quốc gia năm 2024 hội tụ nhiều yếu tố mới, thiết thực như: tăng cường về quy mô, đi sâu vào các nội dung, chủ đề công nghệ, kinh doanh cụ thể; có sự tham gia của đông đảo doanh nghiệp công nghệ quốc tế và trong nước trong những lĩnh vực công nghệ tiên phong, cốt lõi của cuộc cách mạng công nghiệp 4.0, các nhà đầu tư, các tổ chức tư vấn và các chuyên gia uy tín...

Đây sẽ là cơ hội để các doanh nghiệp, tổ chức, cá nhân cùng trao đổi, chia sẻ thông tin công nghệ, thị trường và tìm kiếm cơ hội hợp tác, đầu tư, tiếp cận nguồn vốn.

"Sân chơi" cho các startup Việt Nam

Diễn đàn Khởi nghiệp Sáng tạo Quốc gia lần thứ 5 đã thu hút hàng nghìn đại biểu là đại diện các cơ quan quản lý, doanh nghiệp, chuyên gia, nhà đầu tư và cộng đồng khởi nghiệp trong và ngoài nước.

TS. Đinh Việt Hoà, Chủ tịch Hiệp hội Khởi nghiệp Quốc gia, cho biết sứ mệnh của Hiệp hội là thúc đẩy tinh thần khởi nghiệp và phát triển những nhà sáng lập doanh nghiệp Việt Nam. Theo đó, Diễn đàn là một nỗ lực của Hiệp hội nhằm kết nối các bên liên quan, chia sẻ kiến thức và thúc đẩy hợp tác trong hệ sinh thái khởi nghiệp. TS. Đinh Việt Hoà nhấn mạnh tầm quan trọng của việc nâng cao chất lượng giáo dục, tích hợp các yếu tố khởi nghiệp và đổi mới sáng tạo vào giáo dục. Trên cơ sở đó, Diễn đàn tập trung thảo luận về mô hình trường đại học khởi nghiệp, hướng tới việc đào tạo nguồn nhân lực chất lượng cao cho khởi nghiệp.

Hoạt động khởi nghiệp là một trong những hoạt động đóng vai trò then chốt để phát triển kinh tế của đất nước. Ngay từ những ngày đầu đổi mới, Đảng và Nhà nước đã không ngừng khuyến khích và tạo điều kiện thuận lợi cho sự phát triển của khu vực kinh tế tư nhân.

TS. Đinh Việt Hoà nhấn mạnh, Diễn đàn Khởi nghiệp Sáng tạo Quốc gia là "sân chơi" cho các startup Việt Nam trình diễn những sản phẩm, dịch vụ ứng dụng công nghệ AI và thương mại điện tử xuyên biên giới. Sự kiện cũng là cơ hội để kết nối các startup với các nhà đầu tư, quỹ đầu tư, chuyên gia trong và ngoài nước, mở ra những cánh cửa mới cho sự phát triển.

Kinh nghiệm quốc tế thúc đẩy đổi mới sáng tạo

Đến với Diễn đàn, Đại sứ đặc mệnh toàn quyền Kazakhstan tại Việt Nam, ông Kanat Tumysh, đã chia sẻ về kinh nghiệm của Kazakhstan trong việc thúc đẩy đổi mới sáng tạo.

"Chính sách đổi mới của Kazakhstan tập trung vào việc tài trợ có mục tiêu cho các lĩnh vực công nghệ ưu tiên, bao gồm MedTech, AgriTech, GreenTech, trí tuệ nhân tạo, Công nghiệp 4.0, GovTech và MetallurgyTech. Trên cơ sở đó, các hệ thống chất lượng cao đã hình thành để phát triển các lĩnh vực này, bao gồm cung cấp nguồn nhân lực, hỗ trợ cơ sở hạ tầng, phát triển các dự án đổi mới quan trọng và các biện pháp khác," ông Tumysh cho biết.

Đặc biệt, ông Kanat Tumysh chia sẻ "Cửa sổ duy nhất của Hệ thống đổi mới quốc gia" với địa chỉ www.astanahub.com đã được thực hiện. Đây là cửa sổ duy nhất cung cấp cho các doanh nghiệp và cộng đồng sáng tạo quyền truy cập vào tất cả các biện pháp cần thiết để hỗ trợ các dự án và hoạt động đổi mới sáng tạo. Cửa sổ này hoạt động như một nền tảng quốc gia để đăng các nhiệm vụ công nghệ/đổi mới của doanh nghiệp và bảo đảm tính minh bạch của các quy trình, bao gồm toàn bộ chu kỳ của quá trình đổi mới sáng tạo.

Bên cạnh đó, ông Kanat Tumysh cho biết Chính phủ đã thực hiện các biện pháp hỗ trợ của Nhà nước cho đổi mới sáng tạo, như tài trợ đổi mới sáng tạo, ươm tạo doanh nghiệp, chuyển giao công nghệ... và được tăng cường trong giai đoạn 2023 - 2024. Tính đến cuối năm 2023, 31 dự án đã được hỗ trợ theo ba chương trình tài trợ với tổng giá trị khoảng 1,2 tỷ tenge (khoảng 2,5 triệu USD). Ngoài ra, Quỹ cụm tự trị - "Công viên công nghệ sáng tạo" đã ký kết 58 thỏa thuận với tổng số tiền là 8,2 tỷ tenge (16,5 triệu USD). Các khoản tiền này được sử dụng để tài trợ cho 32 dự án cho những người tham gia nhằm phát triển các hoạt động đổi mới sáng tạo...

Năm 2024, Kazakhstan đã tổ chức ba vòng thi theo các chương trình Liên đoàn ngành sản xuất và Liên đoàn đổi mới toàn diện, 13 tiểu dự án đã được tài trợ với tổng số tiền khoảng 3 tỷ tenge (khoảng 6 triệu USD). Nhờ dự án này, quỹ đầu tư mạo hiểm giai đoạn đầu Tumar Ventures đã được thành lập và một chương trình tăng tốc đã được thực hiện.

Trên nền tảng đó, ông Kanat Tumysh chia sẻ tình hình phát triển đổi mới sáng tạo hiện nay ở Kazakhstan khá tích cực. Cụ thể, các chỉ số chính đang tăng lên, như tỷ lệ doanh nghiệp tích cực đổi mới sáng tạo vào năm 2024 là 15%, so với 13% vào năm 2023, 11% vào năm 2022 và 10,5% vào năm 2021. Khối lượng sản phẩm đổi mới sáng tạo đạt 3

nghìn tỷ tenge (6 tỷ USD) vào năm 2024, trước đó 2,5 nghìn tỷ tenge (5 tỷ USD) vào năm 2023, 2 nghìn tỷ tenge (4 tỷ USD) vào năm 2022 và 1,5 nghìn tỷ tenge (3 tỷ USD) vào năm 2021.

"Năm nay, Kazakhstan xếp thứ 78 trong số 193 quốc gia, cải thiện thứ hạng của mình 3 bậc so với năm 2023. Tiến bộ lớn nhất đạt được ở các chỉ số như "Mức độ phát triển kinh doanh" (+9 bậc), "Đầu tư" (+5 bậc), "Sử dụng công nghệ thông tin" (+14 bậc) và "Kết quả của hoạt động sáng tạo" (+7 bậc)," ông Kanat Tumysh nói.

Đến từ Thâm Quyến, Trung Quốc, ông Nguyễn Hiểu Ba, Giám đốc Trung tâm Đổi mới sáng tạo Lực Hợp - Nam Ninh, cho biết Diễn đàn là cơ hội để "chia sẻ kinh nghiệm đổi mới công nghệ của Trung Quốc và các công ty công nghệ của Thâm Quyến." Theo ông, sự kiện này tạo cầu nối cho hợp tác công nghệ giữa Việt Nam và Trung Quốc, giúp các doanh nghiệp hai nước tiếp cận những công nghệ tiên tiến và thúc đẩy chuyển đổi số.

Các đại biểu tham dự Diễn đàn có chung đánh giá Diễn đàn Khởi nghiệp Quốc gia là nơi chia sẻ kiến thức và kinh nghiệm đồng thời là nơi kết nối, truyền cảm hứng và tạo động lực cho cộng đồng khởi nghiệp Việt Nam. Sự kiện đã chứng kiến sự tham gia của nhiều nhà đầu tư, quỹ đầu tư và các tổ chức hỗ trợ khởi nghiệp, tạo ra nhiều cơ hội hợp tác và đầu tư cho các dự án tiềm năng./.

ROBOT NÔNG NGHIỆP AIRBOOTS - TRỢ THỦ ĐẮC LỰC CHO NGÀNH NÔNG NGHIỆP

Cách mạng Công nghiệp 4.0 với những công nghệ mới đã tác động đến đời sống xã hội trên nhiều lĩnh vực và đang phát huy được những ưu thế, thúc đẩy những bước tiến vượt bậc, chuyển đổi mô hình tăng trưởng, trong đó có lĩnh vực nông nghiệp, đặc biệt là cây lúa. Ngoài hạn chế được sức người, giảm giá thành sản xuất, việc ứng dụng công nghệ thông minh vào quá trình sản xuất lúa còn góp phần tạo ra sản phẩm có chất lượng và giá trị cung ứng cho thị trường trong nước và thế giới. Qua đó, công nghệ này giúp người dân duy trì tốt sinh kế và gia tăng thu nhập trên cùng một đơn vị đất canh tác, đặc biệt là trong bối cảnh sản xuất nông nghiệp đang phải đối mặt với nhiều biến động như hiện nay.

Với việc dành Á quân của cuộc thi Sáng kiến Mekong năm 2024, Dự án “Airboots - robot siêu nhẹ chăm sóc cây lúa” đã khẳng định Cách mạng Công nghiệp 4.0 đã lan tỏa vào các lĩnh vực truyền thống, thể mạnh của người Việt. Không những thế, đây là giải pháp công nghệ xanh, hướng đến mục tiêu vì một môi trường phát thải ròng bằng không (Net Zero) đến năm 2050 như Chính phủ Việt Nam đã cam kết với thế giới

Airboots - robot siêu nhẹ chăm sóc cây lúa

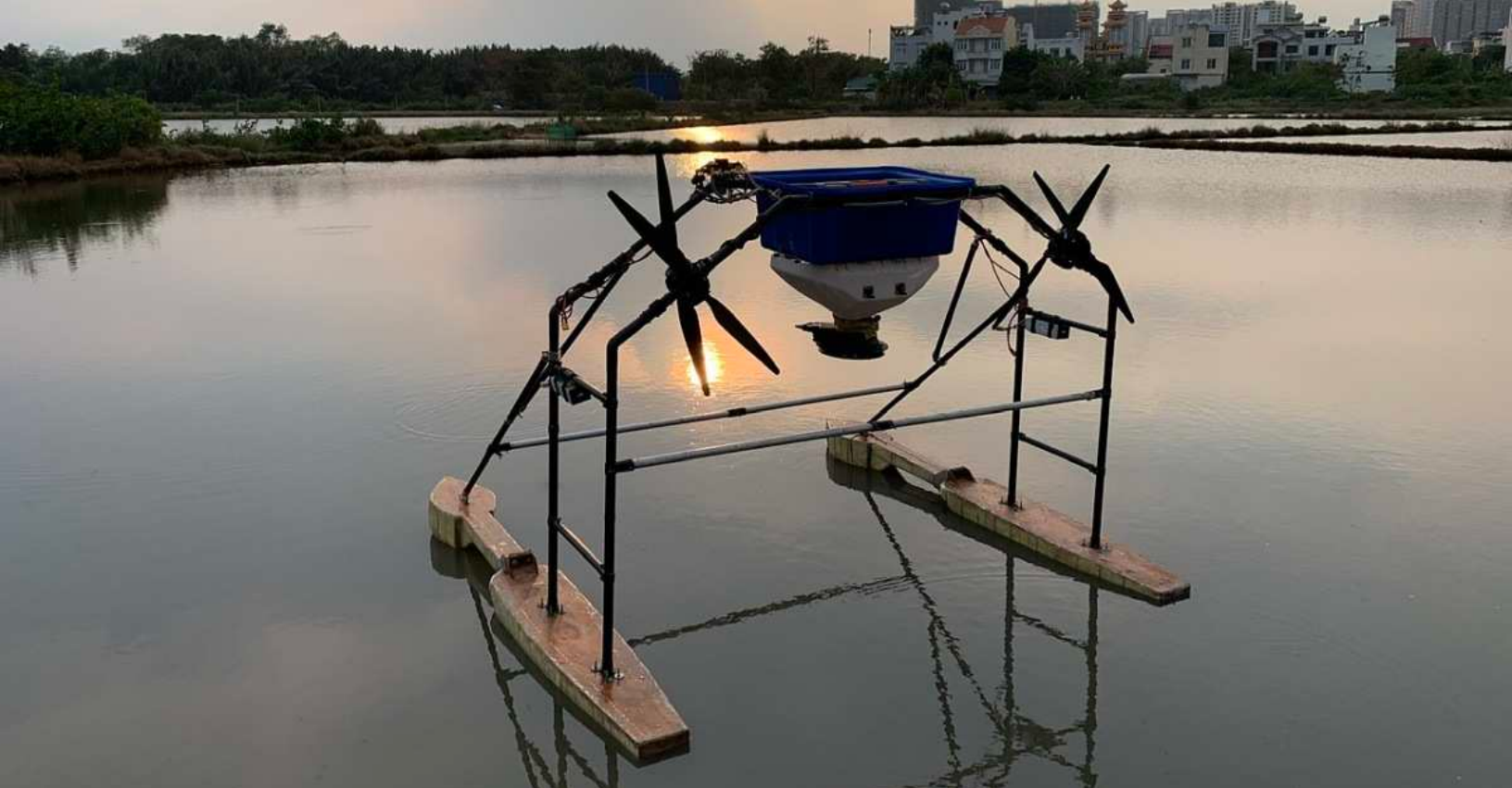
Sản phẩm của công ty Shoes Agtech là dòng robot nông nghiệp Airboots. Phiên bản đầu tiên có hiệu quả vượt trội trong việc điều hướng cánh đồng lúa, thực hiện tốt các nhiệm vụ như phun thuốc, bón phân và gieo hạt. Đặc điểm nổi bật của phương tiện này là việc sử dụng nhiều phao nhỏ được thiết kế để di chuyển trên ruộng lúa một cách dễ dàng, không bị chìm lầy như các phương tiện nặng nề khác, không cần chừa đường kênh nước mà máy vẫn có thể di chuyển và không gây hư hại cho cây.

Nguyên tắc cơ bản hỗ trợ chuyển động của phương tiện bao gồm việc tận dụng lực Archimedes, cho phép máy nổi trên mặt ruộng, đồng thời thiết bị được đẩy bởi hệ thống cánh quạt. Hệ thống điều khiển được tích hợp vào máy để tự động hoá quá trình vận hành trên ruộng, các thao tác được lập trình sẵn có thể dễ dàng quản lý thông qua điện thoại thông minh. Một thử nghiệm được thực hiện trên

robot cho thấy phương tiện chỉ sử dụng 1/3 năng lượng mà một máy bay không người lái có trọng lượng tương đương yêu cầu. Các dự đoán lý thuyết cho thấy khả năng giảm ít nhất 70% công suất cần thiết so với công nghệ máy bay không người lái truyền thống. Mức giảm đáng kể này có nghĩa là chi phí vận hành máy có thể được cắt giảm tối đa còn 1/3 chi phí liên quan đến việc sử dụng máy bay không người lái.

Ngoài hiệu quả vận hành, phương tiện này còn có những lợi thế tiết kiệm chi phí. Chi phí bảo trì và thay thế thiết bị giảm rõ rệt nhờ cơ chế trượt của máy, giúp máy tránh được các rủi ro va chạm vốn có trong hoạt động của máy bay không người lái. Điều này giúp tăng độ bền và giảm nguy cơ dễ bị tổn thương, góp phần tạo ra giải pháp nông nghiệp bền vững và khả thi hơn về mặt kinh tế.

Sản phẩm đang trong giai đoạn hoàn tất việc kiểm tra tính năng tự động sạ lan trên cây lúa. Sau khi hoàn thành sẽ tiến hành thử nghiệm trên các ruộng lúa tại các tỉnh Đồng bằng sông Cửu Long.

Tính đổi mới sáng tạo

Airboots tích hợp nhiều cánh quạt kết hợp với phao hoặc bánh xe. Cấu hình nhiều cánh quạt là hệ thống đẩy chính để đẩy và lái máy. Hệ thống nhiều trục chính được sử dụng để lái máy, cung cấp khả năng điều khiển độc lập các thành phần lực đẩy của cụm cánh quạt bên trái và bên phải. Hệ thống điều khiển này quản lý hiệu quả của các mô men quay ngang của xe, loại bỏ nhu cầu về cơ cấu truyền động và lái phức tạp, do đó giảm đáng kể tổng trọng lượng của máy, chỉ bằng 1/50 so với các máy dựa vào bánh xích hoặc bánh xe kim loại và hệ thống truyền động.

Airboots hoạt động trên mặt đất với nhu cầu điện năng thấp hơn đáng kể so với máy bay không người lái, cho phép sử dụng nhiều hệ thống động cơ hơn, bao gồm động cơ xăng và động cơ điện, cũng như nhiều tùy chọn cung cấp điện khác nhau, chẳng hạn như xăng và pin. Mẫu hiện tại sử dụng pin để duy trì tính linh hoạt trong hoạt động tương đương với máy

bay không người lái. Ngoài ra, dòng điện xả thấp của Airboot cho phép sử dụng pin LiFePo4, thường được sử dụng trong ô tô, có tuổi thọ dài hơn và tiết kiệm chi phí hơn so với pin LiPo thường được sử dụng trong máy bay không người lái.

Airboots là một hệ thống phức tạp bao gồm động cơ, cánh quạt, pin, thiết bị chức năng (máy rải, máy phun), hệ thống dẫn đường (GPS-RTK), cảm biến tương tự drone, nhưng việc phân tích thủy động lực học và khí động học của nó khó khăn hơn nhiều. Các đặc điểm thủy động lực học của Airboots đặt ra một thách thức đáng kể cho các nhà nghiên cứu do hoạt động của chúng trong nhiều môi trường khác nhau, bao gồm không khí, chất lỏng, bùn và thân cây lúa, đòi hỏi các phép tính đa pha phức tạp. Việc hiểu rõ các đặc điểm này là điều cần thiết để thiết kế Airboots đạt được hiệu suất tối đa, Airboots tương lai sẽ thay thế các phương tiện nông nghiệp hạng nặng chăm sóc cây lúa như máy cày, máy phun thuốc, và máy bay không người lái nông nghiệp.

Tác động xã hội mà dự án mang lại

Airboots giúp nông dân giảm khối lượng lớn công việc, cắt giảm chi phí vận hành và cải thiện hiệu quả

trong canh tác lúa. Bằng cách tự động hóa các nhiệm vụ như gieo hạt, bón phân và phun thuốc trừ sâu, Airboots giảm nhu cầu lao động thủ công, cho phép nông dân tập trung vào các công việc khác. Điều này trực tiếp chuyển thành năng suất cao hơn và thu nhập tốt hơn cho nông dân.

Các phương pháp phun thuốc trừ sâu truyền thống khiến nông dân tiếp xúc với các hoá chất độc hại, gây ra rủi ro sức khỏe lâu dài. Airboots giúp giảm thiểu việc tiếp xúc trực tiếp với các hóa chất bằng cách tự động hóa quy trình phun, bảo đảm điều kiện làm việc an toàn hơn. Điều này đặc biệt quan trọng ở các vùng nông thôn, nơi khả năng tiếp cận dịch vụ chăm sóc sức khỏe còn bị hạn chế.

Airboots thúc đẩy các hoạt động canh tác bền vững bằng cách giảm việc sử dụng quá mức nước, phân bón và thuốc trừ sâu. Độ chính xác mà Airboots vận hành giúp giảm thiểu chất thải và giảm ô nhiễm môi trường, góp phần làm cho hoạt động canh tác nông nghiệp thân thiện hơn với môi trường. Điều này hỗ trợ tính bền vững lâu dài trong nông nghiệp bằng cách bảo vệ sức khỏe đất và giảm lượng khí thải carbon từ máy móc truyền thống.

Bằng cách giới thiệu công nghệ tiên tiến trong lĩnh vực nông nghiệp, Airboots tạo ra những cơ hội mới liên quan đến công nghệ cho các vùng nông thôn. Nó cũng cho phép nông dân áp dụng các kỹ thuật canh tác hiện đại có thể tăng năng suất cây trồng và lợi nhuận, kích thích tăng trưởng kinh tế trong lĩnh vực nông nghiệp.

Việc tiếp cận công nghệ hiệu quả và giá cả phải chăng, Airboots đã cung cấp cho nông dân công cụ mà trước đây chỉ có các trang trại công nghiệp quy mô lớn mới có thể tiếp cận. Điều này góp phần tạo ra sự công bằng hơn trong lĩnh vực nông nghiệp, cho phép các trang trại vừa và nhỏ duy trì khả năng cạnh tranh trên thị trường.

Giới thiệu Airsboot - Robot siêu nhẹ

Trong thời gian tới, công ty Shoes Agtech mong muốn được chia sẻ sáng kiến, nhận được sự góp ý có giá trị từ những nhà đầu tư, các doanh nghiệp có kinh nghiệm về khởi nghiệp nhằm giúp công ty cải thiện về sản phẩm cũng như mô hình kinh doanh và phương thức vận hành. Đồng thời, kết nối các nhà đầu tư, khách hàng, đối tác mở ra cơ hội hợp tác kinh doanh, mở rộng thị trường để tìm ra hướng hợp tác mới khi sử dụng sản phẩm thế hệ mới (sản phẩm Airboots) mà công ty đang phát triển./.

Minh Phượng (tổng hợp)

Cuộc thi Sáng kiến Mekong năm 2024, với chủ đề “Chuyển đổi xanh - Phát triển bền vững” do UBND tỉnh Đồng Tháp tổ chức, diễn ra từ tháng 9 đến tháng 11/2024, thu hút 136 dự án trên cả nước tham gia. Cuộc thi nhằm tìm kiếm các sáng kiến, giải pháp, mô hình, dự án, giảm phát thải, chuyển đổi xanh - đóng góp cho mục tiêu chuyển đổi xanh của khu vực, hướng tới góp phần phát triển kinh tế Đồng bằng sông Cửu Long theo hướng bền vững - thích ứng biến đổi khí hậu.

PHỤ NỮ ÍT ĐƯỢC ĐẠI DIỆN TRONG HỆ SINH THÁI KHỞI NGHIỆP CHÂU ÂU

Mặc dù châu Âu là điểm đến lý tưởng để nhiều doanh nghiệp phát triển các dự án nghiên cứu, đổi mới hoặc đầu tư mạo hiểm mang tính đột phá và độc đáo, hệ sinh thái khởi nghiệp vẫn cần phải bao trùm hơn đối với các doanh nhân nữ.

Nghiên cứu mới của BCG (Boston Consulting Group) và SISTA cho thấy, nhìn chung, vào năm 2022, các công ty khởi nghiệp do phụ nữ sáng lập ở các thị trường trọng điểm của châu Âu chỉ chiếm 10% số công ty khởi nghiệp mới thành lập, 7% số thương vụ huy động vốn được thực hiện và tỷ lệ thành công chỉ chiếm 2%.

BCG là một công cụ hữu ích được các doanh nghiệp dùng để phân tích thị phần của các sản phẩm và dịch vụ hiện có trên thị trường, trong khi, SISTA là tổ chức được thành lập bởi các doanh nhân và nhà đầu tư nữ nhằm thúc đẩy sự bao trùm hơn trong nền

kinh tế kỹ thuật số bằng cách khuyến khích đầu tư nhiều hơn vào các doanh nghiệp do phụ nữ lãnh đạo.

Trong khi tỷ lệ tham gia của phụ nữ vào các công ty khởi nghiệp đang dần tăng lên thì bình đẳng giới lại trở thành một trong những trở ngại trên khắp châu Âu. Tại Pháp, Anh, Tây Ban Nha, Đức và Thụy Điển, chỉ 10% số công ty khởi nghiệp do phụ nữ sáng lập được thành lập vào năm 2022, tỉ lệ doanh nghiệp do nhóm sáng lập gồm cả hai giới tính làm chủ chiếm 12%.

Nghiên cứu mới nhất của BCG và SISTA Barometer khám phá hệ sinh thái khởi nghiệp ở châu

Âu trên quy mô rộng thông qua phân tích hoạt động khởi nghiệp của 1.788 doanh nghiệp và hoạt động huy động vốn của 6.157 doanh nghiệp vào năm 2022 tại 5 thị trường trọng điểm của châu Âu bao gồm: Pháp, Anh, Đức, Tây Ban Nha, Thụy Điển. 3 nghiên cứu trước đó tập trung chủ yếu phân tích vấn đề bất bình đẳng giới trong hệ sinh thái khởi nghiệp và công nghệ Pháp.

Kết quả cho thấy, chính phủ Vương quốc Anh hỗ trợ hoạt động khởi nghiệp của phụ nữ hiệu quả hơn so với Đức và Tây Ban Nha.

Trong khi đó, Thụy Điển cung cấp môi trường được đánh giá là thuận lợi nhất cho phụ nữ khởi nghiệp nhưng lại không hề lý tưởng để mở rộng quy mô hoạt động của doanh nghiệp. Ngoài ra, cứ 3 công ty khởi nghiệp được thành lập thì có 1 công ty có sự tham gia lãnh đạo của phụ nữ và cứ 10 công ty thì có 2 công ty có sự hợp tác của các nhà sáng lập nam giới. Hệ sinh thái khởi nghiệp của Thụy Điển do đó được xem là cởi mở nhất đối với các nhà sáng lập nữ. Tuy nhiên, tỉ lệ đầu tư vào các doanh nghiệp do phụ nữ làm chủ chỉ chiếm 1% với số vốn đầu tư trung bình thấp nhất 1,8 triệu Euro. Trong khi đó, tỉ lệ này đối với các công ty khởi nghiệp do nam giới lãnh đạo gấp 14 lần.

Vương quốc Anh nổi lên là quốc gia có môi trường khởi nghiệp thuận lợi nhất so với các quốc gia được nghiên cứu khi xem xét cả yếu tố hoạt động sáng tạo và huy động vốn. Vương quốc Anh gần như được xếp hạng một cách có hệ thống trong 2 quốc gia hàng đầu về cả các nhóm các công ty khởi nghiệp do cả 2 giới đồng sáng lập và nhóm doanh nghiệp do phụ nữ làm chủ trên tất cả các khía cạnh được nghiên cứu. Rất nhiều sáng kiến khác nhau hỗ trợ phụ nữ trong hoạt động khởi nghiệp đã được ghi nhận, chẳng hạn như quỹ đầu tư mạo hiểm (VC) tập trung vào các công ty khởi nghiệp do phụ nữ làm lãnh đạo hay các chương trình của chính phủ nhằm thúc đẩy tinh thần kinh doanh của phụ nữ.

Ở Pháp, các công ty khởi nghiệp do phụ nữ làm chủ đặc biệt gặp nhiều khó khăn, trong khi các công ty đồng sáng lập bởi cả nam giới và phụ nữ hoạt động thuận lợi hơn. Điều này đặc biệt khó khăn đối với phụ nữ trong hoạt động khởi nghiệp sáng tạo. Quốc gia này ghi nhận tỉ lệ phụ nữ bắt đầu hoạt động kinh doanh ít nhất (chỉ 25%), trong khi tỉ lệ đồng sáng lập bởi 2 giới cũng chỉ chiếm 37%. Trong những năm qua, nhiều sáng kiến khác nhau nhằm hỗ trợ và thúc đẩy hoạt động khởi nghiệp được các quỹ thực hiện. Thực tế cho thấy, khi xét đến hoạt động huy động nguồn vốn tài trợ, sự chênh lệch giới tính vẫn tồn tại trong khởi nghiệp là không đáng kể.

Trong khi đó tại Đức, các công ty khởi nghiệp do cả nam giới và phụ nữ làm chủ cũng phải đối mặt với nhiều thách thức. Quốc gia này là nơi các công ty khởi nghiệp do nam giới lãnh đạo đạt được thành tựu nhất: tỉ lệ huy động vốn đạt 77%, 91% tổng số vốn đầu tư đạt hiệu quả. Tỉ lệ huy động vốn đầu tư đối với các công ty khởi nghiệp do cả 2 giới làm chủ ít hơn xấp xỉ 2,4 lần so với các công ty do nam giới làm chủ.

Hệ sinh thái khởi nghiệp của Tây Ban Nha được coi là không điển hình vì đây là môi trường thuận lợi cho hoạt động khởi nghiệp của các công ty do phụ nữ làm chủ hơn là các công ty được lãnh đạo bởi cả 2 giới. Bên cạnh đó, Tây Ban Nha là nơi có một trong những tổ chức huy động vốn lớn nhất do phụ nữ thực hiện (Unavets) khi hệ sinh thái nước này vẫn còn non trẻ, mới ở giai đoạn đầu phát triển. Tuy nhiên, ngoài những ngoại lệ, sự bất bình đẳng là một trở ngại đáng kể mà phụ nữ phải đối mặt.

Điểm thú vị là nghiên cứu chỉ ra rằng phụ nữ hợp tác với nam giới để phá vỡ những rào cản phân biệt đối xử ngăn cản phụ nữ vươn lên đến các vị trí quyền lực hoặc trách nhiệm và thăng tiến lên các vị trí cao hơn trong sự nghiệp cũng như huy động vốn. Trên khắp các quốc gia Pháp, Anh, Đức, Tây Ban Nha và Thụy Điển, tỉ lệ nam giới hợp tác với

phụ nữ để khởi nghiệp chưa đến 10%, trong khi tỉ lệ phụ nữ hợp tác với nam giới đạt tương đương 50%. Tỉ lệ huy động vốn thành công bởi lãnh đạo là phụ nữ khi hợp tác với nam giới nhiều hơn 3 lần, trong khi tỉ lệ huy động vốn của lãnh đạo là nam giới khi hợp tác với phụ nữ ít hơn 30% so với khi họ hợp tác với những người sáng lập cũng là nam giới. Doanh nghiệp do phụ nữ làm chủ khi hợp tác với nam giới huy động được trung bình 12 triệu Euro và con số này chỉ đạt 4 triệu Euro đối với doanh nghiệp do phụ nữ lãnh đạo. Hợp tác với nam giới vẫn là lựa chọn thực tế nhất để phụ nữ thành lập và mở rộng quy mô khởi nghiệp của mình, đồng thời, họ ít phải đối mặt với trở ngại bất bình đẳng hơn so với các nhóm đối tượng phụ nữ làm lãnh đạo doanh nghiệp.

Nghiên cứu lần thứ 4 của BCG và SISTA nhấn mạnh rằng, hệ sinh thái khởi nghiệp trên khắp các quốc gia ở châu Âu vẫn còn nhiều bất lợi đối với phụ nữ. Leila Hamidou, Giám đốc điều hành và Đối tác tại BCG, Trưởng nhóm Women@BCG tại Paris chia sẻ: “Phụ nữ bỏ lỡ cơ hội đóng góp cho hệ sinh thái khởi nghiệp một cách có hệ thống, nơi các sản phẩm, dịch

vụ và giải pháp mới được phát triển để giải quyết các vấn đề lớn toàn cầu và định hình thế giới ngày mai. Nghiên cứu của chúng tôi nhấn mạnh sự cần thiết phải hành động ngay lập tức để thúc đẩy bình đẳng giới trong các công ty khởi nghiệp, thu hẹp khoảng cách tài chính giữa nam và nữ, đồng thời, tạo điều kiện cho phụ nữ đóng góp bình đẳng hơn cho nền kinh tế toàn cầu.”

Báo cáo BCG và SISTA kêu gọi tất cả các bên liên quan hành động để giải quyết những thành kiến vốn tồn tại về sự bất bình đẳng trong hệ sinh thái khởi nghiệp và thúc đẩy bình đẳng giới trong các công ty khởi nghiệp. “Bằng cách thúc đẩy văn hóa bình đẳng, loại bỏ những thành kiến về mức chênh lệch trong hỗ trợ khởi nghiệp chiếm 35% và bảo đảm khả năng tiếp cận công bằng cho tất cả mọi người, chúng ta có thể mở ra một con đường mới nơi các doanh nhân nữ có mọi cơ hội để vươn lên trong sự nghiệp cũng như tạo dựng một chỗ đứng cho mình trong thế giới doanh nghiệp”, Alexia Reiss, Giám đốc điều hành của SISTA khẳng định./.

Khánh Linh (Theo: www.bcg.com)

EU NỖ LỰC CÁCH MẠNG HÓA VĂN HÓA VỨT BỎ

Các cơ quan quản lý của EU đang hướng tới mục tiêu giảm thiểu chất thải và ô nhiễm bằng cách khiến cho dịch vụ sửa chữa sản phẩm trở nên hấp dẫn hơn đối với người tiêu dùng.

Ở một nền văn hóa tiêu dùng phát triển nhanh như ngày nay, hàng hóa có thể sửa chữa bị vứt bỏ tạo ra 35 triệu tấn chất thải và 261 triệu tấn khí thải nhà kính mỗi năm chỉ riêng tại EU. Trong nền văn hóa 'vứt bỏ' này, động lực vứt bỏ và thay thế sản phẩm lớn hơn nhiều so với việc cố gắng sửa chữa chúng. Nhận thức rõ hành vi này ảnh hưởng đến môi trường như thế nào, Ủy ban châu Âu tiên phong thực hiện sáng kiến quyền sửa chữa với tham vọng:

- Thúc đẩy văn hóa sửa chữa bằng cách làm cho hoạt động sửa chữa trở nên dễ dàng, tiết kiệm chi phí và minh bạch đối với chủ sở hữu sản phẩm
- Khuyến khích người bán và nhà sản xuất phát triển các sản phẩm bền vững hơn

- Giảm thiểu chất thải và ô nhiễm, phù hợp với các mục tiêu về khí hậu và môi trường của Thỏa thuận Xanh châu Âu.

Các nhà bán lẻ và nhà sản xuất hàng tiêu dùng có tư duy tiến bộ cũng nhận ra mức độ nghiêm trọng của vấn đề. Họ áp dụng các hoạt động bền vững, đề cao khả năng sửa chữa trong thiết kế sản phẩm và cung cấp dịch vụ sửa chữa. Những nỗ lực này cho thấy sự thay đổi hướng tới cách tiếp cận tiêu dùng thân thiện với môi trường và có trách nhiệm hơn.

Văn hóa vứt bỏ: tác hại đối với môi trường là gì?

Cách đây không lâu, việc sửa chữa các vật dụng hàng ngày vẫn là một hoạt động phổ biến, với các kỹ

năng thường được truyền qua nhiều thế hệ. Từ việc vá quần áo đến sửa chữa các thiết bị gia dụng, mọi người đều tháo vát và tận dụng tối đa những đồ dùng họ có. Với sự phổ biến của sản xuất hàng loạt và sự ra đời của hàng hóa được sản xuất giá rẻ, hoạt động sửa chữa dần dần bị bỏ qua.

Trong cuộc khảo sát người tiêu dùng của Deloitte, 40% người trả lời cho biết họ thường thay thế sản phẩm lỗi bằng sản phẩm mới. 7% khác thích thay thế bằng sản phẩm đã qua sử dụng hoặc tân trang. Như vậy, gần một nửa số sản phẩm bị vứt bỏ khi chúng bị trục trặc hoặc bị lỗi, mặc dù trên thực tế là nhiều sản phẩm có thể được sửa chữa và kéo dài tuổi thọ hữu ích của chúng.

Dòng vứt bỏ chất thải ngày càng tăng của xã hội gây ra hậu quả to lớn cho môi trường: làm cạn kiệt tài nguyên quý giá, gây ô nhiễm, tràn lan bãi chôn lấp và khí thải nhà kính. Ví tiền của người tiêu dùng cũng bị ảnh hưởng: chọn mua mới thay vì sửa chữa ước tính sẽ tốn gần 12 tỷ euro mỗi năm cho khoản chi phí lẽ ra không cần thiết. Khuyến khích người tiêu dùng sửa chữa và tái sử dụng sản phẩm không chỉ góp phần giảm chất thải mà còn giảm bớt một số gánh nặng kinh tế của họ.

Vì sao người tiêu dùng miễn cưỡng chọn sửa chữa

Để giảm thiểu tác động về môi trường và kinh tế, cần phải tìm hiểu lý do tại sao người tiêu dùng không dễ dàng áp dụng các biện pháp sửa chữa. Đối với người tiêu dùng Đức trong khảo sát của Deloitte, chi phí sửa chữa quá cao là yếu tố quan trọng nhất. Chi phí sửa chữa một sản phẩm thường ngang bằng với chi phí mua mới một sản phẩm. Một yếu tố khác là thách thức về logistics. Nhiều người phải xoay sở để tìm được cửa hàng sửa chữa gần nhà hoặc nơi làm việc của họ. Đến khi tìm được, việc bảo đảm có suất sửa chữa cũng không hề dễ dàng, dẫn đến sự thất vọng và chán nản hơn nữa. Một yếu tố cản trở quan trọng khác là việc sửa chữa không rõ ràng cần

những gì; 24% số người trả lời khảo sát cho biết họ không chọn sửa chữa vì thiếu minh bạch về điều kiện sửa chữa, giá cả và chất lượng dịch vụ. Nếu người tiêu dùng không chắc chắn về những gì mong đợi, họ có thể sẽ do dự khi lựa chọn việc sửa chữa.

Đáng ngạc nhiên là, cân nhắc về mức độ tiện lợi đóng vai trò tương đối nhỏ trong quyết định chọn lựa sửa chữa; chỉ có một trong số 10 người được hỏi cho biết họ bị ảnh hưởng bởi chúng. Tóm lại, điều khiến lựa chọn sửa chữa trở nên kém hấp dẫn là sự kết hợp của chi phí sửa chữa cao, khó khăn trong việc tìm kiếm dịch vụ và thiếu minh bạch.

Sáng kiến Quyền sửa chữa của EU: thúc đẩy một mô hình mới

Một số quốc gia thành viên EU: Bỉ, Ireland, Luxembourg, Malta, Ba Lan, Bồ Đào Nha, Slovenia, Thụy Điển và Hà Lan đã thực hiện các biện pháp để giúp việc sửa chữa hàng hóa hiệu quả hơn về mặt chi phí. Để góp phần đưa việc sửa chữa trở thành một lựa chọn bền vững cho người tiêu dùng về khía cạnh môi trường, tất cả nước này đều đã giảm thuế giá trị gia tăng (VAT) đối với hoạt động sửa chữa nhỏ một số mặt hàng nhất định, chẳng hạn như hàng dệt may, giày dép, đồ da và xe đạp.

Áo và Pháp cũng có các chiến lược giảm chi phí sửa chữa và cấp các ưu đãi cho người tiêu dùng. Từ tháng 4 năm 2022, người Áo có thể nộp đơn để nhận phiếu mua hàng chi trả tới 50% chi phí sửa cho các đồ điện tử gia dụng bị lỗi, tổng cộng lên tới 200 euro. Tại Pháp, bắt đầu từ tháng 10 năm 2023, một chương trình thưởng tiền lên tới 25 euro cho mỗi người mỗi lần họ chọn sửa quần áo và giày dép thay vì vứt bỏ chúng.

Ủy ban châu Âu cũng nhận ra thực tế là những thập kỷ gần đây đã không khuyến khích người tiêu dùng quan tâm tới việc sửa chữa. Tháng 3 năm 2023, Ủy ban đã thông qua quyền sửa chữa với vai trò là một phần của sáng kiến của Thỏa thuận Xanh châu Âu nhằm khuyến khích tiêu dùng bền vững.

Sáng kiến này nhằm mục đích giúp người tiêu dùng dễ dàng và có đủ khả năng chi trả sửa chữa hàng hóa, trong và ngoài phạm vi bảo hành hợp pháp.

- Trong thời hạn bảo hành: theo Chỉ thị về Bán hàng hóa, người tiêu dùng có quyền yêu cầu sửa chữa hoặc thay thế miễn phí sản phẩm lỗi trong thời gian lên đến hai năm. Thông thường, điều khoản này thường dẫn đến ưu tiên thay thế miễn phí. Theo các quy tắc được cập nhật, nếu chi phí sửa chữa bằng hoặc thấp hơn chi phí thay thế, thì người bán phải cung cấp dịch vụ sửa chữa miễn phí. Việc này phải được thực hiện trong thời gian hợp lý và không gây bất tiện cho người tiêu dùng.

- Ngoài thời hạn bảo hành hợp pháp: các nhà sản xuất sản phẩm như TV hoặc máy rửa bát phải cung cấp dịch vụ sửa chữa trong vòng 5 đến 10 năm sau khi mua. Chỉ khi không thể sửa chữa về mặt kỹ thuật do hư hỏng nghiêm trọng, thì mới được miễn nghĩa vụ này.

- Các nền tảng tìm kiếm dịch vụ sửa chữa trực tuyến: để tạo điều kiện tiếp cận các dịch vụ sửa chữa phù hợp, các nền tảng tìm kiếm dịch vụ này sẽ hỗ trợ người tiêu dùng tìm ra dịch vụ dựa trên nhiều tiêu chí khác nhau, bao gồm cả vị trí.

- Biểu mẫu thông tin sửa chữa của châu Âu: người tiêu dùng có thể yêu cầu biểu mẫu này từ người sửa chữa, trong đó nêu rõ giá cả và các điều kiện chính của việc sửa chữa. Việc này cho phép người tiêu dùng dễ dàng so sánh các dịch vụ sửa chữa, dựa trên các yếu tố quan trọng như giá cả và khung thời gian.

- Tiêu chuẩn sửa chữa châu Âu: tiêu chuẩn này sẽ được phát triển và giúp xác định những đơn vị sửa chữa cam kết cung cấp dịch vụ chất lượng cao.

Sáng kiến quyền sửa chữa góp phần thúc đẩy quá trình chuyển đổi bằng cách giảm thiểu tác động đến môi trường thông qua thúc đẩy tiêu dùng bền vững và giảm chất thải. Bên cạnh đó, Ủy ban cũng kỳ vọng sáng kiến này sẽ tạo ra những kết quả kinh tế tích cực, đáng kể thông qua tăng hiệu quả trong lĩnh

vực sửa chữa và tiết kiệm chi phí cho người tiêu dùng trong 15 năm tới.

Thiết kế sản phẩm có thể sửa chữa

Liên quan chặt chẽ đến sáng kiến quyền sửa chữa là một đề xuất khác của Ủy ban châu Âu có tên là Quy định về Thiết kế sinh thái Sản phẩm bền vững. Quy định này đặt ra các yêu cầu mới để làm cho sản phẩm bền hơn, có thể tái sử dụng, nâng cấp và sửa chữa được, kéo dài tuổi thọ của chúng. Trong một thế giới mà các thiết bị và đồ dùng điện tử thường có vẻ giống những chiếc hộp đen hơn là đồ có thể sửa chữa, thì việc chuyển đổi mô hình sang thiết kế có thể sửa chữa sẽ có giá trị to lớn. Có tới 80% tác động môi trường trong vòng đời của sản phẩm được xác định bởi thiết kế sản phẩm.

Những yếu tố chính ở khả năng sửa chữa sản phẩm sẽ được thiết kế bao gồm:

- Kết cấu mô-đun, nghĩa là thiết kế các thành phần có thể dễ dàng thay thế hoặc nâng cấp mà không ảnh hưởng đến toàn bộ sản phẩm.

- Các loại ốc vít và đầu nối được chuẩn hóa và dễ sử dụng giúp đơn giản hóa quá trình tháo rời, giảm nhu cầu sử dụng các công cụ chuyên dụng và giúp việc sửa chữa dễ dàng hơn với người dùng.

- Tài liệu và nhãn mác rõ ràng cho các bộ phận, bảo đảm ngay cả những người không phải chuyên gia cũng có thể xác định và thay thế các bộ phận bị lỗi.

- Lựa chọn vật liệu bền, dễ kiểm tra và có thể tái chế, làm giảm tác động đến môi trường liên quan đến việc

bảo trì sản phẩm.

Bằng cách áp dụng phương pháp của Quy định về Thiết kế sinh thái Sản phẩm bền vững, các nhà sản xuất góp phần tạo nên vòng đời sản phẩm bền vững và thân thiện với môi trường hơn, góp phần củng cố quan điểm sản phẩm là khoản đầu tư dài hạn, không phải là hàng hóa dùng một lần.

Nhưng khả năng sửa chữa vật lý không phải là yếu tố duy nhất cần xem xét. Trong lĩnh vực công nghệ, các nhà sản xuất được kỳ vọng sẽ cung cấp các bản cập nhật phần mềm trong năm năm để chống lại tình trạng lỗi thời theo chương trình của các thiết bị, nhưng chỉ khi các bản

Công ty giới: tích hợp sửa chữa vào mô hình kinh doanh

Trong khi các chính phủ đưa ra các biện pháp pháp lý để thúc đẩy hoạt động sửa chữa, một phong trào song song khác cũng đang diễn ra trong chính các công ty. Các nhà bán lẻ và sản xuất hàng tiêu dùng ngày càng coi khái niệm sửa chữa như một khía cạnh quan trọng trong mô hình kinh doanh của họ, phù hợp với nhu cầu ngày càng tăng của người tiêu dùng về tính bền vững và tuổi thọ sản phẩm.

Việc doanh nghiệp chuyển sang văn hóa sửa chữa là một bước tiến quan trọng từ xu hướng sản phẩm lỗi thời theo kế hoạch vốn đang thịnh hành. Để đáp ứng sự thay đổi này, các dịch vụ sáng tạo đang được tung ra để giúp cho các tùy chọn sửa chữa dễ tiếp cận và hấp dẫn hơn.

Các thương hiệu quần áo ngoài trời, nổi tiếng với cam kết về độ bền và trách nhiệm với môi trường, đang nổi lên với vai trò là người tiên phong. Khách hàng có thể mang đồ dùng đã cũ hoặc bị hỏng, chẳng hạn như áo khoác, giày boots hoặc ba lô, đến để được chuyên gia sửa chữa tại cửa hàng. Một số thương hiệu tổ chức các hội thảo về sửa chữa hoặc tái chế, hướng dẫn cách tự sửa chữa thậm chí không cần phải ra khỏi nhà, xây dựng các trang web sửa chữa chuyên dụng cung cấp video và tài liệu hướng

dẫn sửa chữa. Những sáng kiến sửa chữa lấy khách hàng làm trọng tâm này không chỉ kéo dài tuổi thọ của sản phẩm mà còn phù hợp với các giá trị của những người đam mê hoạt động ngoài trời, những người thường đánh giá cao các thiết bị có độ bền, lâu dài.

Trong lĩnh vực đồ điện tử và gia dụng, xu hướng sửa chữa phát triển chậm hơn. Các công ty công nghệ, đối mặt với sự phức tạp của việc sửa chữa đồ điện tử, thường giới hạn việc sửa chữa sản phẩm cho các nhà cung cấp dịch vụ được ủy quyền. Tuy nhiên, sự thay đổi đáng chú ý và quan trọng đã diễn ra gần đây: các nhà sản xuất đồ điện tử gia dụng bắt đầu cung cấp cho khách hàng và các cửa hàng sửa chữa công cụ, hướng dẫn sửa chữa và các bộ phận cần thiết để sửa chữa đồ điện tử và đồ gia dụng bị hỏng. Ví dụ, Apple hiện cung cấp các tùy chọn tự sửa chữa thiết bị, cho phép khách hàng sử dụng các công cụ và tài nguyên phù hợp.

Kêu gọi toàn cầu về quyền sửa chữa

Quyền sửa chữa không chỉ là hiện tượng diễn ra tại châu Âu. Tại Mỹ, một số tiểu bang đã đưa ra hoặc thông qua các dự luật về quyền sửa chữa, nhằm mục đích tạo ra một khuôn khổ pháp lý thúc đẩy khả năng sửa chữa và kéo dài tuổi thọ của sản phẩm. Phong trào này phát triển mạnh sau khi Tổng thống Joe Biden ký một sắc lệnh hành pháp vào tháng 7/2021, chỉ đạo Ủy ban Thương mại Liên bang soạn thảo các quy định mới buộc các nhà sản xuất phải nói lời đồng ý sửa chữa các sản phẩm ở các đơn vị không liên quan tới nhà sản xuất.

Những nỗ lực pháp lý này nhận được cả sự ủng hộ và phản đối, nhưng tác động toàn cầu của quyền sửa chữa đang ngày càng trở nên rõ ràng hơn. Nhiều khu vực đang tích cực tham gia, đưa sửa chữa và kéo dài tuổi thọ sản phẩm không chỉ là quyền mà còn là một thông lệ được chấp nhận rộng rãi trên toàn cầu./.

Phương Anh (Theo Deloitte, 8/12/2024)